

Zi este!

Ára 1 lej

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 5 lej

Első évfolyam — 36. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 29

Maniu

a rejtélyes szfinx-ember, megint összegombolta a kabátját, megállt mereven és egyenesen, a szemöldökeit egyenesre húzta és azt mondta, amit máskor is szokott mondani, tudniillik nem mondott semmit. Mert azt, hogy quod dixi, dixi, amit mondtam, mondtam, már sokszor mondtam és ez igazán nem jelent olyan nagyot sokat. Illetve most is éppen csak annyit jelent, mit máskor, hogy nem vállalja el. Mert ha elvállalná, akkor nem beszélne Maniu, hanem vállalná. Ez a különbség közte és mások között. Amíg mások ugyanis sokat beszélnek, de keveset tesznek, addig Maniu nem igen szeret beszélni s nála éppen akkor van baj, ha beszél. Ilyenkor ugyanis megmakacsolja magát és akármit csinálnak vele, semmire sem vállalkozik. Amire egyszer ő azt mondta, hogy nem, arra mérget lehet venni, hogy — nem. A makacsságában valóban komoly és megingathatatlan jellem Maniu.

Hanem most azonban van némi igaza a szfinx-embernek. Egyáltalán nem lehet ugyanis csodálkoznia rajta, ha a mostani zavaros, agyonterhelt körülmények között, ebben a rettenetes felfordulásban és nyomorúságban nem akar vállalkozni. Ezen igazán nem csodálkozunk. Az volna a nagyobb csoda, ha szó nélkül vállalkozna a kormányalakításra. Mert akkor nem volna Maniu. A jól meggon-dolt, alapos, fontoló ember. Nem ő nem szokott ilyen kétes üzletekbe belemerülni, ő csak biztosra megy. De ma? Ma is van valami, ami bizonyos. És ez az, hogy jobbat ne várjunk, ne reméljünk, mert úgy sem jöhet jobb. Nahát, ezért nem vállalkozik Maniu ur. A jelen esetben tehát nem is olyan rejtélyes ez a szfinx-ember, sőt nagyon is átlátszó. Nem akarja megveszkizni nagy népszerűségét. Nem akarja megtépázni a tekintélyét. És ebben van némi igaza, azok dacára, hogy éppen az volna az igazi nagy államférfiúi érdem, ha a viszonyok dacára is oda állana a kormányrud mellé és azt mondaná: kivezetem az országot ebből a szörnyű baj-oceánból.

De Maniu nem ezt mondja. Ő nem vágyik ilyen babérokra. Róla igazán el lehet mondani, hogy nem ragaszkodik erőszakkal a bársonyszékhez. Ellenben az ország szeretné, ha oda tudna állni az élre és kimentené sorsunkat a kátyúból. Ő azonban nem áll oda. Tudja Pál, mit kaszál.

Halálra ítélték a pesti kommunistákat

BUDAPEST. Ma reggel 8 óra 20 perckor kezdte meg a budapesti törvényszék rögtönítelő bírósága dr. Törek tanácselnök vezetésével a Budapesten letartóztatott kommunisták ügyében a tárgyalást. A tárgyalás sima lefolyására a rendőrség minden intézkedést megtett. Hatalmas rendőri készültség szállta meg a törvényszék épületét.

A tárgyalás megkezdése

A tárgyalás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, azonban a közönség részére nem adtak ki jegyeket a tárgyalásra, csupán az újságírók, ügyvédek és bírák nyertek beocsátást a tárgyalási terembe.

Dr. Törek tárgyalást vezető elnök azzal nyitja meg a tárgyalást, hogy felolvassa az ügyészség határozatát, miszerint Sallai-Holländer Imre és Fürst Sándor kommunista vezérek büntügyét rögtönítelő bíróság elé utalja. Dr. Szécsi főügyész 11 tanút vonultatott fel a tárgyalásra, akik egytől-egyig meg is jelentek. A vádlottakat dr. Lengyel és dr. Szőke ügyvédek védik, akik zárt tárgyalás elrendelését kérik az elnöktől, aki visszautasítja a kérelmet.

A vádirat

Széchy ügyész bejelenti indítványát: Sallai és Fürst kommunista vezérek statáriális bíróság elé állítását kéri. Az elnök felszólítja az ügyészt, indokolja meg álláspontját. Az ügyész erre felolvassa vádhatározatát.

Sallai-Holländer Imréről és Fürst Sándor kommunista vezetőkről a vádhatározat megállapítja, hogy az összes külföldi nagyobb kommunista központokkal és Moszkvával állandó összeköttetést tartottak fenn és Magyarországon a tüntetések egész sorozatának előkészítésén kívül a proletárdiktatúrát akarták kikiáltani. Az állami ügyész ebben az állam és társadalom rendjének felborításának kísérletét látja és ezért statáriális eljárás elé utalja őket.

A tanúk

Felolvassák a megidézett 11 tanu névsorát, akik mind jelen vannak. Ötön ugyanis letartóztatott kommunisták, köztük Karikás is, hatot

pedig a rendőrség vezetett elő. Ezenkívül két orvosszakértő is jelen van a tárgyaláson.

Megkezdődik a vádlottak kihallgatása

A vádlottak közül elsőnek Sallait hallgatták ki, akit az elnök felszólít, hogy ismertesse hamis neveit. A jegyzőkönyv adatai és a vádlott vallomása alapján kiderült, hogy hat különböző hamis nevet használt. Sallairól megállapították, hogy orosz, német és magyar nyelven beszél.

Utána Fürst áll a bírák elé, aki-

re szintén rábizonyítják a többszörös hamis név használatát.

Az ügyész zárt tárgyalást kér

Ekkor szólásra emelkedik Széchy ügyész és fontos államérdekekre való hivatkozással zárt tárgyalás elrendelését kéri. Az elnök felszólítására, hogy indokolja meg indítványát, az ügyész kijelenti, hogy a megindokolást is csak zárt terem-ben mondhatja el. Erre Törek tanácselnök elrendeli a terem kiürítését, ahol a bíróságon kívül csak a vádlottak maradnak.

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

Tűz ütött ki a Wesselényi Miklós-uccal Fischer-féle üvegüzletben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délből nagy tüzriadalom támadt a Wesselényi Miklós-uccában. Fischer Kálmán Wesselényi Miklós-ucca 6. szám alatt lakó üveg és porcellán nagykereskedő lakásában hirtelen tűz ütött ki. A megrémült lakók a tűzoltókért telefonáltak, akik teljes felszerelésükkel a helyszínre siettek. Azonban a szobatűz még

nem öltött komolyabb méreteket, úgyhogy taposással intézték el azt a tüzet, amely pár perc múlva már lángba boríthatta volna az egész épületet. A tűz valószínűleg a mellékhelyiségekben keletkezett, azonban az okát eddig még nem sikerült megállapítani. Fischer csupán 10.000 lej kárt jelentett be, ami biztosítás útján meg is fog térülni.

Ifj. Barabás Béla, Sulyok István és Ferenczy Zsigmond lesznek az új magyar képviselők

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa ma délelőtt 10 órai kezdettel ülést tartott.

Beható tanácskozás után az elnöki tanács úgy döntött, hogy a választási sérelmek ügyében a parlamentben az igazolási vita során fel fognak szólalni.

Foglalkozott az elnöki tanács a kettős mandátumok kérdésével is, melyre nézve egyhangulag úgy döntött, hogy Gyárfás Elemér tartsa meg a csikmegyei szenatori mandátumát és a kisküküllőmegyei képviselői mandátumáról leendő lemondása következtében ifj. dr. Barabás Béla következik, mint megválasztott képviselő. Szabó Béni tartsa meg brassómegyei képviselői mandátumát és mondjon le a

csikmegyei képviselői mandátumáról, minek következtében dr. Sulyok István fog Csikmegyében képviselői mandátumhoz jutni.

Gróf Bethlen György tartsa meg kolozsmegyei képviselői mandátumát,

mondjon le udvarhelymegyei képviselő mandátumáról, hol ennél fogva dr. Willer József jutna mandátumhoz, utóbbi mondjon le marostordamegyei képviselői mandátumáról, ahol utána dr. Ferenczy Zsigmond következik megválasztott képviselőnek. Mindezen lemondások természetesen csak a parlamenti igazolási eljárás után fognak megtörténni.

A folyó ügyek letárgyalása után az elnöki tanács ülése délután fél 2 órakor ért véget.

Nincs buza, nincs liszt és nem lesz kenyér!...

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az egész országban az okozza ma a legnagyobb elkeseredést, hogy nem lesz meg télen még a kenyérünk sem. Mi lesz akkor? Ez egyelőre igazán csak kétségbeesést szülhet minden vonalon, de különösen a nyomorgó néprétegek között. A gazdák mindenfelé elégetik az idej gabonatermést, mert még annyit sem ér, amennyibe a learatása és ki- cséplése kerül.

És ma reggel, csütörtökön, amikor tele kellett volna lennie búzával és liszttel a kolozsvári gabonapiacnak,

az egész vásártéren mindössze 50 kiló lisztet lehetett kapni. Azt is rendkívül magas áron. A pékek megdöbbenve vették tudomásul a gabonások önkényes eljárását.

Nem elég az, hogy a tegnap már 520 lejen alul nem igen lehetett vásárolni egy mázsa búzát, ma még sokkal drágább áron is hiába keres, nem talál a szerencsétlen vevőközönség. Előreláthatólag már

holnap, vagy holnapután kenyér nélkül marad Kolozsvár lakossága,

ha újabb intézkedés nem jön, amely megindítja a gabonapiac forgalmát. És ha ez meg is történik, akkor is sokkal drágább kenyeret fogunk enni mostantól kezdve, mint ettünk eddig.

Unokája szemelattára ölték meg a nagyanyját

BELGRÁD. A jugoszláviai Kostajneja városkában borzalmas gyilkosság történt. Feldhoffer Róza hatvanöt éves urnő egyedül élt kostajneai házában, öt éves Victor nevű unokájával. Tegnap reggel a szomszédok figyelmesek lettek, hogy a kisfiú keservesen jajveszék az udvaron. Amikor kérdést intéztek hozzá, nem válaszolt, hanem még borzalmasabban sikoltott. A szomszédok átmektek Feldhoffer né házába, a lakást azonban zárva találták. Betörték az ajtót és a lakásban legnagyobb megdöbbenésükre holtan találták Feldhoffer né, akinek teljesen meztelen testén kilenc szurt seb éktelenkedett.

Azonnal értesítették a csendőrséget, amely rövid nyomozás után megállapította, hogy a gyilkos korán reggel jutott be az asszony lakásába, megtámadta az ágyban fekvő Feldhoffer né és a lármára felébredt unoka

szemelattára több késszurással ölte meg az öregasszonyt. A csendőrség megindította a nyomozást.

RÁDIÓ

PÉNTEK, július 29.

Bucuresti, 15: Gramofon. 18: Katonazene. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Rádiószinpad. 21.45: Könnyű és román zene.

Budapest, 11.15: Katonazene. 14: Déli harangszó. 14.05: Suki Tóni cigányzene-kara. 18: Előadás. 19: Postászenekari hangverseny. 20.30: Előadás. 21: Zsimbóki Miklós csellóhangversenye. 21.40: Hetényi-Heidelberg Albert szerzeményei. 22.50: A magyar zenebarátok szövetségének hangversenye. 24.20: Gramofon.

Ünnepélyes keretek között holnap nyílik meg az új parlament

A válság megoldásávégett vasárnapra összehívták a nemzeti-parasztpart végrehajtó bizottságát

BUCURESTI. A miniszterelnökség összeállította a törvényhozó testületek ünnepélyes megnyitására programját. Julius 30-án, szombaton a metropolián ünnepélyes istentiszteletet tartanak, majd a képviselőház dísztermében gyülekeznek a törvényhozó testület tagjai fél 12 órakor. Az uralkodó Mihály vajdával s diszkisérrel díszhintón megy a megnyitásra. Elinulását 101 ágyulóvész fogja jelezni. Károly király 12 órakor fogja a trónbeszédet felolvasni. Rövid szünet után a parlament házai megalakulnak, megválasztják a tisztikart és megkezdik a mandátumok igazolását.

A trónbeszéd tartalma BUCURESTI. Tegnap délután Vajda Sándor miniszterelnök elnök letével minisztertanács volt, amelyen megszövegezték az új parlament összehívására a trónbeszédet. A trónbeszéd hangoztatja a lefolyt választások tisztaságát. A gazdasági helyzetről csak általánosságban történik utalás a trónbeszédben.

BUCURESTI. A nemzeti-parasztpart vezetői, Maniu, Vajda és Mihalache tegnap délután megbeszélést tartottak, amelyen a párt elnökválságáról és a kormányutódlás kérdéséről tanácskoztak.

Kiszivárgott hírek szerint a tanácskozásokon két verzió merült fel: 1. Vajda marad a kormány élén és a párt elnökségét is elfoglalja. 2. Mihalache vezeti továbbra is a párt ügyeit és Vajda alakít új kormányt. Maniu továbbra is megmaradt csökönyös elhatározása mellett és semmiféle rábeszélésre sem hajlandó engedni elhatározásából, továbbra is a politikától visszavonultan kíván élni.

Összehívták a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságát BUCURESTI. Mihalache a nemzeti-parasztpart lemondott elnöke vasárnapra összehívta Bukarestbe a nemzeti-parasztpart országos végrehajtó bizottságát, hogy a párt elnökválságát, valamint a kormány utódlás kérdését megtárgyalják. Vasárnapig tehát a függő kérdésekben nem történik változás.

Az osztrák parlament nem fogadja el a 300 milliós népszövetségi kölcsönt

BÉCS. A háromszáz milliós osztrák kölcsön ügyét a tegnap Dollfuss kancellár a parlament elé terjesztette elfogadás végett. Bejelentette, hogy elfogadás esetén Ausztria politikai megkötöttségek hátrahagyására, amely e megkötöttségeket külön fogja a parlament elé terjesztetni. Kiemelte, hogy ha Ausztria ezt a kölcsönt elfogadja és megkapja, úgy az

kiinduló pontja lenne a közép-európai államok gazdasági rekonstrukciójának.

Ha a kölcsön feltételeit elfogadják, akkor azt az ősszel meg is kapják.

Az elmérgesedett helyzetre való tekintettel kihangsúlyozta azt is, hogy e kölcsön ily módon való felvétele nem hazaárulás, de a nagymetrek nem voltak hajlandók elfogadni a kancellár érveit s általános „szégyen, gyalázat” felkiáltás hangzott el részükről.

A szociálisták is bejelentették, hogy nem járulnak hozzá a kölcsön feltételeihez.

Dollfussnak igen kényes helyzete van, mert pártja nem tudja a parlamenti többséget biztosítani javaslatára számára s így lemondása várható.

Az egész falut beidézték egy felségsértési perben

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvény-szék negyedik szekcióján mára tüzték ki Santion Jurca és Leia Urs Leu mogosi alsófehérmegyei lakosok felségsértési bünperét.

Az inkriminált eset Károly király trónralépése idején történt egy vasárnap, amikor Mogos községben a templomból hazatérve, mint falun szokás, a parasztek egy csoportba gyűltek és politizáltak. Ekkor tett állítólag Santion olyan kijelentéseket, hogy Károly királyt

Maniu hozta vissza és annyi joga van a trónhoz, mint neki a kőmivességhhez. Santion ezt a kijelentést állítólag többször ismételte, mire a falu csendőre letartóztatta. Felvették a jegyzőkönyvet is a felségsértési esetről és a felségsértőt átadták az ügyészségnek.

Leica Urs Leu szintén Károly király trónralépésével kapcsolatban tett különös megjegyzéseket, köztük azt, hogy a királyt Maniu nem az országért, hanem a nem-

zeti-parasztpartért hozta vissza trónjára, amelyhez semmi joga sincsen.

A tárgyalásra majdnem az egész falut beidézték. Mivel azonban a beidézett tanúk közül azonban sokan nem jelentek meg, a felségsértési bünper főtárgyalását őszre halasztották el.

A külföld részvéte a német nemzeti gyászban

BUDAPEST. Horthy Miklós Magyarország kormányzója tegnap megleghangu részvétlávratot küldött Hindenburg német birodalmi elnöknek a „Niobe” német iskolahajó tragikus katasztrófája alkalmából. Ugyancsak táviratban fejezte ki részvétét von Pápen német birodalmi kancellárnak, Herriot francia miniszterelnök is.

Negy golyót lőtt magába egy fiatal önkéntes

BUCURESTI. Niculescu, a VI. Mihail Viteaz ezred fiatal önkéntes káplárja az éjszaka öngyilkosságot kísérelt meg. Egy browning pisztolyból 4 golyót lőtt a mellébe, de szerencsére a golyók közül egy sem találta a szívet. Beszállították a kórházba, ahol válságos állapotban fekszik. Az orvosoknak sikerült mind a négy golyót kioperálni az öngyilkos katonából s így lehetséges, hogy életben maradjon.

Anglia nagymennyiségű aranyat gyűjt

LONDON. Anglia jelenlegi arany készlete 136 millió 600 ezer font beleértve az utolsó három hónapban vásárolt tizenhétmillió font értékű aranyat is. Valószínűnek tartják ezek szerint, hogy az angol kincstári hivatal nagyobb arany készletet akar összegyűjteni arra az esetre, ha az ötszázalékos hadikölcsön külföldi birtokosai konverzió helyett a tőke visszafizetését választanák.

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

Jóreggelt!

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseményeket közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64-66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

60.000 lejig Albina bank betétkönyvet vásárolnék. — Cim kiadóban.

Szépfevű házas telek, nagyon szép gyümölcsösökkel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Szerény igényű fiatal asztalos segéd teljes ellátással alkalmazást keres. Cim Heltai-ucca 2. Balogh Györgynél.

KIADÓ augusztus 1-re egy két szoba, konyha, fürdőszoba lakás. Értekezni a Str. Fantanelei (volt Vasvári Pál-ucca) 56. sz. alatt.

Lapelárusítókat magas jutalommal felveszünk!

Szamosújvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi aron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 29 péntek. Róm. kath.
Márta. Prot. Martha. Görög.
St. Calinic. Izs. 26. Thamusz.

Jóestét!

A liberálisok szerint a nemzeti-párti kormánynak több programja van. Nem baj, az előző kormányoknak egy sem volt...

Hir szerint Junian hadügyminiszter lesz. Van is rá gyakorlata, mert a politikában elég véres csatákat vívott.

A kínaiak a legutóbbi harcokban önkéntestek a japán csapatokat. Azóta a japánok ferde szemmel néznek rájuk...

Beszélgetés a strandon.

— Obasta a mai „Jóreggelt!”-et? Egy 130 kilós kolozsvári asszony jóddal megmérgezte magát és „teljes súlyával” ellenszegült a mentő orvosi segélynek.

— A mentőknek mentőtletük támadhatott volna: egy nehézsúlyú bajnokkal kellett volna kényszeríteni a „súlyos” öngyilkosjelöltet a gyomormosás eltűrésére...

Kolozsváron nincsen liszt, holnap talán már nem lesz kenyérünk. Még kenyértörésre sem kerülhet a sor...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint változékony, de újból kissé melegedő idő várható, helyenként futózáporral.

— Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Biró Főter, Apostol Calea Regele Ferdinand, Demeter Calea Moilor, Palóczy Calea Victoriei.

— Udvari hír. A bécsi román követ tegnap dezsönét rendezett Mária román anyakirályné tiszteletére. A villásreggelin résztvett Ileana főherceggasszony, valamint Antal és Ferenc József, a habsburgi uralkodóház tagjai.

— Egy volt kolozsvári orvos érdekes box-tapasztalatai. Dr. Kasztner Árpád, volt kolozsvári, jelenleg budapesti orvos boxvívón végzett vizsgálatai alapján azt találta, hogy a tréning a szellemi működésre és a figyelemkoncentráció képességeire igen jó hatással van. Dr. Donáth Gyula egyetemi tanár úgy véli, hogy ez a jó hatás az erőteljesebb szívműködés következtében oly módon jön létre, hogy a szellemi működésnek központjai bővebb vérellátásban részesülnek. Szellemileg fáradt emberek jó hasznát fogják venni ennek a megfigyelésnek.

— Megtalálták a világ eddig ismert legrégebb városának maradványait. A Pennsylvania-egyetem régészeti expedíciója, északi Mezopotámiában, megtalálta a világ eddig ismert legrégebb városának maradványait. A leletet hét más város romjai alatt mint nyolcadik réteget találták, s egyes tárgyai mutatják, hogy magasszínvonalú kultúra létezett már egy évezreddel ezelőtt. Ur, a kaldeai ősváros fennállása előtt. Legérdekesebb egy agyag pecsétnyomó, mely egy lehorgasztott fejű megsemmisült botorkáló férfit és nő mögöttük gyűrűző kigyót ábrázol. A tudósok ezzel bebizonyítva látják, hogy Ádám és Éva történetét az emberiség már hat évezreddel ezelőtt ismerte és a képzőművészet eszközeivel ábrázolta.

Mircea ipari szenátor harcot indított az általános gazdasági és ipari érdekekért

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári Iparkamara szenátorává megválasztott C. R. Mircea mérnök elutazása előtt nyilatkozatot adott az új parlamentben folytatandó tevékenységéről. Mircea szenátor a következőket mondotta:

— A kormány általános gazdasági és ipari politikájának objektív kritikáján kívül elsősorban a kisipari rétegek sérelmeit szeretném orvosolni, mondotta. Törvénymódosítást óhajtok keresztül vinni oly irányban, hogy a kézműiparosok számai és általában az ipari berendezések (gépek stb.) az adó-

végrehajtások alól mentesítve legyenek. Követelni fogom az igazságügyi minisztertől, hogy a rendelkezésre készített ipari termékek ellenértékének szakbíráóságok közbejöttével való sürgős behajtását tegye lehetővé azzal, hogy ezeknek a szakbíráóságoknak a szükséges költségek fedezésére költségvetésen kívül is kiutalja a szükségesebb összegeket. Végül interveniálni fogok a pénzügyminisztériumnál a kisiparosok által fizetett forgalmiadó-pausáléknak törvénytelen bírságokkal való felemelése és azok havonkénti fizetése ellen.

A gyilkos Gorgulov még nem kért kegyelmet

PÁRIS. A francia közvélemény meglepődéssel fogadta a bíróságnak Gorgulov fölött kimondott halálos ítéletet. A közönség körében általános érdeklődéssel várják, hogy vajjon Doumer köztársasági elnöknek a gyilkosra fog kegyelmi kérvényt benyújtani Lebrun jelenlegi köztársasági elnökhöz?

Gorgulov eddig már több ízben kijelentette, hogy meg akar halni, de nem a gillotin alatt, hanem mint katona, golyó által. Lehetséges, hogy védőjének rábeszélésére alá fogja írni kegyelmi kérvényét. Abban az esetben, ha Lebrun a kegyelmi kérvényt visszautasítja, úgy az ítéletet augusztus végén fogják végrehajtani.

— Megölt a szíve egy orvost. Dr. Dávid Hardt 69 éves bukaresti orvos tegnap sürgősen egy Leib Aurél nevű betegéhez hívták. Az öreg orvos a hívásra azonnal megjelent betegénél s miután megvizsgálta és a szükséges receptet megírta, hazamenni készült. Azonban alig, hogy pár lépésnyire távozott a beteg ágyától még benn a szobában rosszul lett, összeesett és mielőtt segítségére siethettek volna, meghalt. Az orvos leányának bizonyítása szerint az öregúr már régóta makacs szívbajban szenvedett és egy ilyen szívgörcs ölhetette meg most is.

— Gyapottszövő munkások sztrájkja Angliában. A burnleyi gyapottszövő vidékén a vállalkozók bérleszállítási ajánlata által előidézett sztrájk áterjedt arra a néhány gyárra, amelyben eddig még dolgoztak, úgyhogy a munka beszüntetése most az egész vidéken teljes. A sztrájkolók száma meghaladja a 22.000-et és miután a helyzet kiéleződött és rendzavarásokra számítanak, Manchesterből ötven főnyi rendőri megerősítés érkezett.

— Uszónadrágban vittek a rendőrségre egy osztrák követet. Bárány Versbach-Hadamar egyiptomi osztrák követ Alexandra közelében a viharos tengerben fürdött a rendőri szabályok megsértésével. Hilmi bej, a híres egyiptomi uszó, aki 1928-ban átúszta a La-Manche-csatornát és aki most a parti rendőrség felügyelője, rászólt a követre, hogy jöjjön ki a partra. A követ erre nem volt hajlandó, mire Hilmi bej rendőrökkel hozatta ki. Heves szóváltás, majd verekedés támadt a követ és Hilmi bej között. Végül is a követet uszóruhában a rendőrségre szállították. A követ tiltakozását jelentette be az egyiptomi kormánynál, mire a miniszterelnök helyettes sajnálkozását fejezte ki az incidens miatt.

Párisban nagy szenzációként hatott az a hír, amit a francia lapok külön kiadásokban kürtöltek világgá, hogy

Doumer elnök özvegye levelet írt Lebrunhoz és kérte férje gyilkosságának felmentését.

Hogyan fogadta Gorgulov az ítéletet?

Amikor a bíróság Gorgulovval közölte a halálos ítéletet, a gyilkos csak ennyit mondott:

— Katona voltam és mint hős akarok meghalni. Golyó által és nem a hóhér keze alatt. Oroszország az én hazám, hozzá hű leszek halálom utolsó napjáig.

— Több ifjú kommunista tartóztattak le megint, köztük egy bankigazgató fiát. A tegnap előtt késő este tetten érték kommunista röpcédula osztogatása közben Jakab Margit 17 éves leányt, aki hasonló cselekményért már öt ízben volt letartóztatva. Semlyén (Feldmann) István 17 éves gimnazistát, egy ismert bankigazgató fiát és Szalkai József 23 éves fiatal embert.

Ugyszintén tetten érték a Berek-uccában kommunista röpcédula osztogatás közben Hagymás Györgyöt a CFR központi műhelyének munkavezetőjét.

A rendőrség állambiztonsági hivatala mindannyiukat letartóztatta és átadta az ügyészségnek. Kihallgatásuk során valamennyien azt állították, hogy a sokszorosító géppel lehuzott román és magyar nyelvű röpcédulákat egy általuk ismeretlen személytől kapták szétosztás céljából. A rendőrség állambiztonsági hivatala a legerélyesebb nyomozást vezette be a titokzatos ismeretlen kilitének felderítésére.

A röpirat augusztus elsejére a „világproletáriátus háborúellenes harci napjára” fejtett volna ki propagandát.

— Elítélték a szovjetet Saljapin kártérítési perében. A párisi törvényszék tegnap tárgyalta Saljapin, a világhírű orosz operaénekes kártérítési perét az orosz szovjettel szemben. A törvényszék az orosz szovjetet tízezer frank büntetésre ítélte, mert oroszra fordították és kiadták Saljapin emlékiratait. Az indoklás azt hozza fel, hogy az oroszra fordítás és kiadás jogtalan volt, sőt politikai okokból a szovjet a munkát saját előnyére meg is hamisította. A törvényszék az ítéletet a szovjethez a párisi orosz követség útján juttatja el.

— Miért kell fehér és világos ruhákat viselni? Strandokon és a szabadban egyformán, mind többen és többen tűnnek fel ugynevezett „napozó” ruhában. Fehér vászonból készült kis fürdőtrikóformájú ruháskák ezek, amelyek sokkal könnyebbek és sokkal több levegőt, napot juttatnak testünknek, mint a vastag fürdőtrikók. Ismeretes, hogy az emberi test nemcsak tüdővel, hanem bőrrel is lélegzik. A bőr fontos szűrőkészülék, mely egyrészt felszívja a napfényt és levegőt s ugyanakkor a testben felgyülemlett mérges anyagokat kibocsátja magából. Már most ha a test sötét ruhába van burkolva, ez meggátolja a szabad légzést, az anyagcserét és valósággal koporsóba zárja a testet. Eppen ezért legeszségesebb viselet az egészen világos, vagy fehér ruha, mert a fehér szín magához vonzza a fényt és a levegőt is átbocsátja.

— Álarcos rablók elraboltak egy fiatalembert. Detektívregénybe illő emberrablás történt a jugoszláviai Parjevac községben, ahol álarcos rablók magukkal vittek egy husz éves fiatalembert, hogy az apát, egy jómódú gazdálkodót megsarolhassák. Tegnap késő éjjel négy álarcos rabló betört Joannovics Ljubomir nevű gazdálkodóhoz és gorombán pénzt követelték. A gazdálkodónak, aki egyébként vagyonos ember, nem volt pénze otthon, mire a banditák dühükben az idősebb embert és feleségét össze-vissza verték. Felkutatják az egész lakást, de mivel semmi értékeset sem találtak, megköttették a gazdálkodó husz éves Radislav nevű fiát és magukkal hurcolták. A csendőrség bevezette a nyomozást az emberrablók után.

— Idegbetegekké tette egy angol város egész lakosságát az autóforgalom. Murton angliai városka lakossága kérte a tanácsot, hogy korlátozzák a városon átvezető országutak autóforgalmát, amelynek rettenetes lármája mindenkit megfoszt az éjszakai nyugalomtól. A tanács előtt több orvos bizonyította, hogy a szakadatlan lármával komolyan veszélyeztetni a lakosság egészségét s hogy kénytelenek egészséges embereknek is erős altatószereket rendelni, hogy némi pihenéshez juthassanak. Több lakó bizonyította, hogy a kertjükben felállított sátrak alatt, vagy a szabadban próbálnak aludni, mert az uccára nyíló szobákban az autók lármája miatt nem lehet tartózkodni.

— Pénzhamisítóknek nézték és letartóztatták a Nobel-díjas író gyerekeit. Thomas Mann-nak, a világhírű Nobel-díjas német írónak két gyermekét, Mann Erikát és Klaust, akik kis színpadokon felépítve az egész világot akarják bejárni, Stockholmban letartóztatták. A két fiatal művész alig érkezett meg Stockholmba, amikor szállodai szobájukba egyik reggel rendőrök állítottak be és mindkettőjüket a rendőrfőnökségre szállították. Itt kiderült, hogy a stockholmi rendőrség két körözött pénzhamisítót vélt elfogni a világhírű író gyermekeinek személyében. Végül azonban minden tisztázódott és a Nobel-díjas író gyermekeit sürű bocsánatkérések közepette újra szabadon bocsátották.

AZONNALRA kiadó három üzlethelyiség, ugyanott két szoba, konyha és mellékhelyiségek. Az üzlet megfelelő vendéglőnek, fűszerüzletnek, mézárúknak stb. Új sarokház, autóbussz megállónál. Nagy forgalom. Értekezni lehet Pop Jakob rendőrközmisztárnál. Központi rendőrség 58. számú szoba.

SPORT

Holnap délután kezdődik az olimpiász

LOSANGELES. A losangelesi olimpiász megnyitó ünnepségének előkészületei serényen folynak. A rendező bizottság közlése szerint eddig 49 azokkal együtt, amelyek részt vettek a téli olimpiáson is, 49 nemzet képviselője vonul fel tehát szombaton 14 óra 30 perckor amerikai időszámítás szerint a megnyitó ünnepségre. A stadion köré az árbócokra felvonják mind az 58 olimpiai nemzet lobogóit. A megnyitó ünnepségekre a jegyeladások és a jelentkezések szerint 325.000 főnyi közönséget várnak. A nézők nagy része az olimpiai versenyek állandó látogatója is lesz és a bevételeket közel négymillió dollárra becsülik.

A tréningpályákon szorgalmas edzés folyik, kitűnő benyomást tesznek az angol futók, míg az uszásban a japánok esélyeit mind kedvezőbben ítélik meg.

Az olimpia faluban eddig mindenki egészséges és az olimpiakonok hangulata kitűnő.

Nemzetközi mérkőzések lesznek Kolozsvár őszi labdarugó programján. Tíz nap múlva véget ér a nyári labdarugószünet. A kolozsvári egyesületek napok óta tárgyalásokat folytatnak különböző vidéki és magyarországi egyesületekkel egy-egy mérkőzés lejátszására. A Ferencváros augusztusi vendégjátéka már befejezett ténynek tekinthető. Az előjelekből ítélve hatalmas programmal fog indulni az őszi labdarugó szezon.

A magyar olimpiai vízpoló válogatott hatalmas győzelme a japánok felett. Tegnap délután a magyar olimpiai válogatott vízpolócsapat a japánokkal mérkőzött. A magyar csapat szenzációs játékkal 20:2 (9:0) arányban biztosan győzött a rutinos japánok fölött. A gólok közül Keserű II. (6), Homonnay (5), Bozsi, Halassy és Vértesi (3-3) gólt dobott.

Delmár Walter vezet a nemzetközi autóversenyen. Az alpesi nemzetközi autóversenyzők, számszerint 99-en sikeresen áthaladtak a verseny kritikusabb utszakaszain. A zsüri több versenyzőt diszkvalifikált. Delmár Walter, a világhírű magyar versenyző büntetőpont nélkül vezet a versenyen.

Kutyaharapás következtében megveszett egy nyolc tagból álló család

BUCURESTI. Egy Wilna melletti községben egy falusi embernek 8 tagból álló családja egy veszett kutya marásának következtében megdühödött. Az embert és 4 gyermekét sikerült ártalmatlanná tenni, míg a szerencsétlen asszony és 2 gyermeke az erdőbe szaladtak borzalmas düh-rohamok közepette. Tartózkodási helyüket még mind-ezideig nem sikerült megtalálni.

Ma délután már vegre is hajtják a két halálos ítéletet

(Tárgyalás eleje az 1-ső oldalon.)

BUDAPEST. A zárt tárgyalás után következő nyilvános tárgyaláson a bíróság tanuként hallgatta ki Karikás Györgyöt, aki, mint ismeretes, szintén vádlottja a kommunista ügynek. Majd a törvényszéki orvosszakértőket hallgatja ki a bíróság.

A kihallgatások megtörténte után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. A bíróság tanácskozása nem tartott sokáig.

Rövid tanácskozás után a bíróság ismét elfoglalja helyét a tárgyalóteremben. Dr. Törekly elnök siri csöndben olvassa fel a rögtönítlő bíróság ítéletét, amely szerint Sallai Holländer Imre és Fürst Sándor vádlottakat köztársasági halálra ítéli.

A vádlottak szemrebbenés nélkül lesujtva hallgatják a bíróság ítéletét.

A bíróság az ítéletki hirdetés után kegyelmi tanácsát alakult át és úgy határozott, hogy

Sallai Holländer Imrét és Fürst Sándort nem találja méltónak a kormányzói kegyelemre.

A halálraítélteket azután átszállították a Markó-uccai fogházba, ahol cellájukat siralomházzá alakították át.

Az ítéletet ma délután fél öt órakor — magyarországi időszámítás szerint — végre is hajtják a Markó-uccai fogház udvarán.

Elfogatási parancsot adtak ki egy kolozsvári kereskedő ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma reggel Pastia vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki Goldning Izsák kolozsvári kereskedő ellen. Goldning ellen az a gyanu merült fel, hogy ő is összeköttetésben állott a közelmúltban olyan szép sikerrel működött katonaszabadítókkal.

A klinika ideggyógyászati osztályán a gyanu szerint hamis orvosi bizonyítványokat bocsájtottak ki a katonaszabadítás céljából. A panama azonban kiderült és a klinika

több orvosát és tanársegédét hallgatta ki Pastia vizsgálóbíró ebben az ügyben. A vizsgálat azonban még ma sincs befejezve.

Goldning Izsákot szintén Pastia vizsgálóbíró hallgatta ki, de még nem nyert megállapítást, hogy Goldning is hamis orvosi bizonyítvánnyal szabadult-e meg a katonai kötelezettségtől, vagy sem.

Az ügyészégi vizsgálattal egy időben a katonai hatóságok is bevezették a vizsgálatot.

Teljes beismerésben van a vámpanama csaló hőse

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Schönhaus-féle vámpanama-ügyben tegnap este érdekes fordulat állott be. Amint a „Jóestét!” tegnapi számában megírtuk, Schönhaus Miksa nevű ügynököt már régóta kerestette az ügyészség a kiderült 300 ezer lejes vámpanamával összefüggőleg. A vizsgálat folyamán ugyanis Schönhausra terelődött a gyanu, azonban nyoma veszett és a rendőrség azóta köröztette is, azonban eredménytelenül.

Tegnap este Schönhaus jelentkezett a rendőrségen.

Vallomása szerint Berind községben lakó rokonainál volt elrejtőzve és a kolozsvári lapokból figyelemmel kísérte ügyének állását. Tegnapelőtt arra az elhatározásra jutott, hogy előjön rejtekhelyéről és ezért jelentkezett a rendőrségen.

Az ügyészség ma reggel letartóztatta és mindjárt meg is kezdte a vizsgálatot.

Dr. Birescu királyi főügyész személyesen vezette be a vizsgálatot és folytatja a kihallgatásokat. Schönhaus mindent bevallott. Az ügyészégi vizsgálat tovább folyik.

Ezerlejeseket gyártott egy ravasz pénzhamisító banda

CERNAUTI. Ügyes fogást csinált tegnap egy pénzügyi hivatalnok, aki hamis ezerlejes bankóknak jött nyomára. Csernovitzban már eddig is több hamis 1000 lejes került forgalomba, de a kutatások alkalmával a rendőrség soha semmi eredményt nem tudott elérni s így a pénzhamisítóbanda zavartalanul folytathatta működését. Tegnap azonban a véletlen nyomra vezette a hatóságokat.

Izidor Kali pénzügyi hivatalnok előtt megjelent ugyanis Geisinger vendéglőtulajdonos és egy 1000 lejes adott adóba. A hivatalnok észrevette, hogy az 1000 lejes bankó hamis. A bankó ugyanis kifogástalanul volt megcsinálva, de a szeria számok írógéppel voltak ráírva. A hivatalnok azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Rövid kutatás után megállapítást nyert, hogy a vendég-

lős az 1000 lejes egy Schenko II. névű 21 éves fiatal embertől kapta, aki este adta neki a bankjegyet s eszébe sem jutott, hogy az hamis is lehet. A vendéglős vallomása következtében Schenkot azonnal letartóztatták.

Schenko azt mondta, hogy ő a bankjegyet barátjától, névszerint Motrescu Magdolnától kapta. A barátja, mikor az 1000 lejes neki adta, csak annyit mondott, hogy ha fel tudja váltatni, úgy a pénz fele az övé lesz. Neki tényleg sikerült is a hamis bankjegyet elsűtni és a beigért 500 lejt meg is kapta. A rendőrség azonnal letartóztatta a fiatal Motrescu Magdolnát is, aki azonban egyelőre konokul tagad. A rendőrség mindennek ellenére meg van győződve arról, hogy nem sokára le tudja fűlelni az egész pénzhamisító bandát.

Öt tagu családjának kiirtásával fenyegetőzik nyomora miatt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Pap Gergely Csákány-ucca 20. szám alatt lakó munkásember valóban szegény ember. Ezt senki sem vitatja el tőle. Hogy beteges, az is tudvalevő dolog. De sem a szegénysége, sem a betegsége nem jogosítja fel arra, hogy visszaéljen a könyörületes emberek jóságával, áldozatkészségével vagy a családja valóban nyomorult helyzetével.

Mert különös dolgokat mivel ez a Pap Gergely. Kiáll az uccára, sirajveszével, könyörög, a jóságú emberek megszánják, pénzt adnak neki, összeesik az uccán, pénzt gyűjtenek össze számára, haza viszik kocsin, beteszik, féltik

s mire a szamaritánus emberek eltávoznak kis lakásából, ő felkel és a korcsmába viszi s ott elissza a családja részére összegyűjtött pár lejt.

Ez az, amihez elsősorban nincsen joga. De ahhoz a sokszor gyakorolt trükkhöz sincsen joga, hogy feleségét és gyermekeit kiirtással fenyegetse, mert nincs pénze, mert azok nyomorognak otthon. Egyetlen joga van csak még az ilyen szegény embernek is, hogy becsülje meg érte is szenvedő családtagjait és érte is dolgozó feleségét s azt a pénzt, amit jóságú emberek adnak számukra, vigye haza nekik, ne pedig a korcsmába vigye.

Letartóztattak a jásii vattagyár tulajdonosát

JASI. A jásii rendőrség letartóztatta az ottani leégett vattagyár tulajdonosait, mert most azzal gyanúsítják őket, hogy maguk gyújtották fel a gyárat s az oltás is azért ment olyan nehezen. A kár a tüzesetből kifolyóan két millió lejt is meghaladja.

Gyilkos hajófüdő

BUCURESTI. A Duna jobbpartján levő Topalu községben borzalmas gyilkosság történt. Egy Sima György nevezetű hajófüdő, aki a „Jalomita” nevű gőzösön végzett szolgálatot, hogy katonaidéjét letöltse, az „Ojtuz” nevű gőzösré szegődött. Mindaddig azonban, amíg átmehet az Ojtuzra, a Jalomitán maradt. Közben beteg lett és kórházba kellett mennie, majd felgyógyulva elment a gőzös vezetőjéhez, Giurescu Stefanhoz és kérte, hogy munkakönyvét és munkadíját adja ki. Giurescu bizonyos okokból vissza akarta tartani Sima fizetésének egy részét, mire a matróz minden magyarázat nélkül, egy disznóölőkéssel háromszor a hátába szurt Giurescunak. Erre azután csolnakba vetette magát és amilyen gyorsan csak tudott haza ment a saját községébe, Topaluba és önként jelentkezett a csendőrségnek. Giurescut közben kórházba szállították, ahol azonban borzalmas sebeibe és különösen a nagy vérvesztéstől elgyengülve rövid idő múlva meghalt. A gyilkost a csendőrség átkísérte a konstancai ügyészségre.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban CZINK CÉG egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.